

ZIEMIA LUBELSKA

PISMO CODZIENNE.

Red. i Adm. ul. Kościuszki 18. Skrytka poczt. 4650—Ad. tel. „Ziemia”—Lublin

CENA PRENUMERATY.

w Lublinie bezodnoszenia: miesięcz. k. 4 20, kwart. k. 12 50, półrocz. k. 25 50, rocz. k. 50; z odnoszeniem: mies. 5.—, kwart. k. 15.—, półrocz. kor. 30.—, rocznie kor. 60.—
Na prowincji: miesięcz. kor. 6.—, kwart. k. 18.—, półrocz. kor. 36.—, rocznie kor. 72.—
W okupacji niemieckiej: mies. kor. 6 50, kwart. k. 19 50, rocznie k. 78.

CENA OGŁOSZEŃ.

Wiersz petitowy lub jego miejsce każdorazowe przed tekstem i kor. 50 hal., wśród tekstu 2 k. 50 h., za tekstem 1 k. 20 h. Nekrologi 1 kor. Na ostatniej stronie 90 hal. W drobnych za wyraz 16 hal. Korespondencje do Rosji 16 hal. za wyraz. Załączniki za 100 na prow. 2 kor. 60 hal., w miejscu 1 k. 30 h.

W sprzedaży ulicznej „Ziemia Lubelska” poranna kosztuje 20 hal., popołudniowa 14 hal.

Administracja otwarta od 9-ej rano do 7-ej popołudniu.

REKOPISÓW NIE ZWRACA SIĘ.

Telegramy.

Mowa angielskiego premiera

MANSZESTER, 13.9 (B. K.). Lloyd George przy sposobności nadania mu godności obywatela honorowego wygłosił mowę, w której oświadczył, że życie i honor Wielkiej Brytanji, los państwa angielskiego, los ludzkości zależy od wyniku wojny. Najtrudniejsza rzecz będzie wkrótce przezwyciężona. Amerykanie obecnie walczący są przednią strażą siły, złożonej z co najmniej 10 milionów najlepszego materiału w ludziach na świecie. Tylko gdyby naród stracił odwagę, mogłoby nam ująć prawdziwe zwycięstwo. Aby raz na zawsze wszelkie wojny skończyć, musimy nieprzyjacielowi narzucić trwały pokój. Naród

niemiecki musi wiedzieć, że jego panujący naruszyli prawa ludzkości. To musi być ostatnia wojna.

Lloyd George wyraził zupełną swą zgodę na utworzenie związku narodów. Jeżeli Niemcy po wojnie odrzucą perfidję swych panujących, będą w wielkim związku narodów życzliwie powitani. Jedyńą pewną podstawą dla pokoju jest zwycięstwo sprzymierzonych. Po zapewnieniu zadawalniającego pokoju będziemy mogli z spokojnem sumieniem przystąpić do budowy nowego świata. Po wojnie musi nastąpić śmiała rekonstrukcja, ale najpierw musi się wojnę wygrać.

KOMUNIKAT NIEMIECKI.

BERLIN 13.9 (B. K.) Komunikat niemiecki pod datą 12.9.

Pomiędzy drogami prowadzącymi z Arras i Peronne do Cambrai ponowione ataki angielskie rozbiły się. Pomiędzy Mozą a Mozela zaatakowali Francuzi i Amerykanie. W luku, koło St. Mihel walki.

Plan dalszej ofensywy francuskiej.

BERLIN, 13.9 (tel. wł.) „Daily Mail” donosi z frontu: Konferencja Clémenceau’a z Fochem w Arras miała na celu omówienie planu nowej ofensywy.

Generał Foch spodziewa się, że będzie mógł przeciągać walkę jeszcze przez dwa miesiące i że w ten sposób umożliwi rozstrzygnięcie jeszcze w tym roku.

Wojska amerykańskie w Rosji.

WASZYNGTON, 13.9 (BK). Urzędowo donoszą o przybyciu wojsk amerykańskich do Archangielska. Ich liczby nie podano.

Stan zdrowia Lenina.

MOSKWA, 13.9. (BK.) O stanie zdrowia Lenina ogłoszono dzisiaj wieczorem następujący biuletyn: Temperatura 36, puls 90, oddech 22. Stan poprawił się znacznie. Od jutra wolno będzie choremu siedzieć. Biuletyn od jutra będzie wydawany raz na dzień.

Zjazd królów Skandynawskich.

KOPENHAGA, 13.9. (BK.) Przy sposobności dnia urodzin króla duńskiego, odbędzie się dnia 26 września zjazd trzech królów państw północnych.

O wyżywienie armji austr.-węg.

BUDAPESZT, 13.9 (B. K.). Minister dla spraw wyżywienia ks. Windischgraetz bawi od wtorku w Wiedniu, gdzie prowadzi pertraktacje w sprawie zaopatrzenia armji. Głównym celem pertraktacji

Zmiany w administracji austriackiej w Królestwie Polskiem.

„Goniec krakowski” donosi z Warszawy:

Oczekiwane tu są ważniejsze zmiany w administracji austriackiej na terenie okupacji austro-węgierskiej. Jak się dowiaduje nasz korespondent, w sprawie przygotowań wniosków w tym zakresie bawił w Lublinie hr. Adam Tarnowski, a to z upoważnienia z bardzo wysokiego miejsca. Zachodzi podobno tendencja ograniczenia wojskowego charakteru okupacji, a przyznanie decydującej roli czynnikom cywilnym w administracji.

W przededniu nowych olbrzymich walk.

Dotychczasowe wydarzenia na Zachodzie były tylko przegrywką...

Na francuskim placu boju oczekiwane jest lada chwila rozpoczęcie nowej fazy bitwy, która już toczyć się będzie na słynnej linii Hindenburga, przekroczonej już zresztą dość głęboko w odcinku frontu Arras, gdzie wojska koalicyjne jednym skrzydłem prą w kierunku Douai, drugim zaś ku Cambrai.

Na tej linii ma się rozpocząć, a częściowo już się rozpoczął nowy okres wielkich zapasów, do których obie strony zdają się być przygotowane.

Ze strony niemieckiej pokłada się wielką nadzieję w sile odpornej tej linii, której moc miały już sposobność wypróbować w swoim czasie fale atakujące wojsk Petaina i Haiga.—Niemcy wiele też liczą na to, iż kontrofensywa rozpoczęta przez wojska koalicyjne i trwająca od 17 lipca bez dłuższych przerw do chwili obecnej, bądź co bądź, zużyła mocno rezerwy koalicyjne, co ma wpłynąć na osłabienie impetu przy zamierzonym uderzeniu na linię Hindenburga.

Czy przewidywania Niemców, które w ostatnich czasach dość często zawodziły, okażą się tym razem trafne, najbliższa przyszłość pokaże. Jednak „Times” londyński pisze, iż wszystkie dotychczasowe wydarzenia na froncie zachodnim stanowią jedynie preludjum do właściwych wydarzeń, że były one właściwie tylko przygotowaniem istotnego ciosu.

Wedle tego dziennika, właściwe rozstrzygnięcie i cios ostateczny Foch dopiero zamierza wykonać, a ma on wszystkie dotychczasowe wydarzenia pozostawić w cieniu. Ten ostatni cios ma być wykonany bez względu na zaoszczędzenie materiału ludzkiego, Foch bowiem wszystko stawia na kartę ostatniego ataku, przyczem najważniejszymi momentami być znów mają: zaskoczenie i szybkość działania.

Pisząc to, „Times” zaznacza, iż nie można w każdym razie niedoceniać trudności tego nowego przedsięwzięcia, albowiem Hindenburg i Ludendorff również nie będą próżnować.

Świat, który z takim zainteresowaniem śledził rozwój ofensywy koalicyjnej, z tem większym napięciem oczekuje nowego pojedynku dwóch gigantycznych armji i ich najzdolniejszych

wodzów, pojedynku, który może zdecydować ostatecznie o wyniku wojny i losach świata.

Bitwa na Zachodzie weszła w nowe stadium!

Haga, 11 września.

„Algemeen Handelsblad” donosi z Paryża:

Wzdłuż całej linii francuskiej weszła bitwa w nowe stadium, co zresztą przewidywała francuska komenda. Przy linii Hindenburga Niemcy stawiają coraz silniejszy opór i wogóle okazują zamiar utrzymania się. Z tego wynika, że walka ustanie na pewien czas, ponieważ wojska ententy, które poczyniły tak forsowne marsze, muszą zyskać na czasie, zanim ruszą znów do ataku.

Pochód Japończyków na Syberji.

„B. Z. am Mittag” donosi z Amsterdamu, że pod koniec przeszłego tygodnia Japończycy i oddziały wojsk generała Raunikowa weszły do Chabarowskiej. Słynny most na Amurze jest nieuszkodzony. Wzięto wiele lokomotyw i dużo materiałów kolejowych. Armja bolszewicka cofnęła się do Błagowieszczeńska, to jest o 370 mil na zachód. W Błagowieszczeńsku biała gwardja i kozacy w dniu 25 sierpnia rozpoczęli kroki wojenne przeciwko bolszewikom. Wojska sowieckie zostały zmuszone do ucieczki. Japończycy maszerują obecnie na Krasnojarsk, jak już poprzednio donosiliśmy. Mosty kolejowe pod Tanga i Iman są nieuszkodzone. Natomiast kilka drobniejszych mostów wysadzono w powietrze.

Austria otrzyma w Berlinie 50 mil. marek miesięcznej zaliczki.

Wiedeń, 12 września.

Jak donosi Nr. Fr. „Presse” zawarta w styczniu przez rząd austr.-węg. umowa z bankiem Rzeszy niemieckiej o wypłatę zaliczek w walucie markowej, opiewała pod koniec lipca i przyznawała miesięczną kwotę pożyczki dla Austrii i Węgier po 100 milionów marek.

Rokowania o przedłużenie umowy i dalszą wypłatę pożyczki w formie zaliczek w ostatnich dniach doprowadziły wreszcie do usunięcia przeszkód, atoli bank Rzeszy niemieckiej przyznał tylko zniżoną kwotę zaliczki, a mianowicie po 50 milionów marek miesięcznie dla obu państw monarchji.

Do końca lipca b. r. dług Austrii w banku Rzeszy wynosił 2 miliardy 690 milionów marek, a dług Węgier 1 miliard 350 milionów marek.

SKŁADAJCIE KSIĄŻKI W RE-
DAKCJI „ZIEMI LUBELSKIEJ”
DLA WYPOŻYCZALNI POL-
SKIEJ MACIERZY SZKOLNEJ.

SKŁADAJCIE OFIARY
NA SZKOŁY KRESOWE

Uniwersytet lubelski.

„Kurier Warszawski“ przynosi następujące nowe szczegóły o Uniwersytecie lubelskim.

Zadania nowej uczelni określone są w § 1 statutu: „Uniwersytet w Lublinie jest instytucją naukową, mającą za zadanie prowadzenie badań naukowych we wszelkich dziedzinach wiedzy, przygotowanie przyszłych badaczy naukowych oraz dawanie młodzieży bezstronnego i gruntownego wykształcenia naukowego, niezbędnego do umiędziedzenia, samodzielnego i pożytecznego działania zawodowego i społecznego. Rozwijając umysł słuchaczy, uniwersytet ma zarazem na celu wyrabianie w nich silnych i szlachetnych charakterów, by przez to przysparzać krajowi dzielnych obywateli“.

W pierwszym roku akademickim uniwersytet posiadać będzie trzy następujące wydziały: 1) prawa kanonicznego i nauk moralnych; 2) prawa i nauk społeczno-ekonomicznych; 3) nauk humanistycznych.

Katedry, które stopniowo będą obsadzone, są na poszczególnych wydziałach następujące:

Na wydziale prawa kanonicznego i nauk moralnych: 1) encyklopedji i filozofji prawa; 2) prawa przyrodzonego; 3) historii prawa rzymskiego; 4) prawa rzymskiego; 5) teologii fundamentalnej w związku z prawem kanonicznym; 6) i 7) (dwie) prawa kanonicznego; 8) prawa kościelnego polskiego; 9) prawa państwowo-kościelnego; 10) teologii moralnej; 11) socjologii; 12) patrologji; 13) archeologii i historii sztuki chrześcijańskiej; 14) i 15) (dwie) historii Kościoła powszechnego; 16) historii Kościoła w Polsce.

Na wydziale prawa i nauk społeczno-ekonomicznych: 1) historii prawa polskiego; 2) historii prawa rzymskiego; 3) prawa rzymskiego; 4) prawa kanonicznego; 5) i 6) (dwie) prawa prywatnego; 7) prawa politycznego; 8) prawa administracyjnego; 9) prawa karnego; 10) prawa międzynarodowego; 11) prawa skarbowego; 12) prawa handlowego; 13) procedury sądowej; 14) encyklopedji i

filozofji prawa; 15) medycyny sądowej; 16) ekonomji społecznej; 17) historii bytu gospodarczego; 18) polityki ekonomicznej; 19) socjologii; 20) nauki skarbowości i gospodarki miejscowej; 21) statystyki; 22) geografji handlowej.

Na wydziale nauk humanistycznych: 1 i 2 (dwie) filozofji; 3) językoznawstwa; 4 i 5 (dwie) filologii polskiej; 6) filologii słowiańskiej; 7) filologii greckiej; 8) filologii łacińskiej; 9) filologii romańskiej; 10) filologii germańskiej; 11) historii chrześcijaństwa; 12 i 13 (dwie) historii polskiej; 14) historii starożytnej; 15 i 16 (dwie) historii Europy zachodniej; 17) historii i literatury bizantyńskiej; 18) historii i literatury rosyjskiej; 19) historii i filologii świata muzułmańskiego; 20) historii teorii sztuki; 21) archeologii i etnografji.

Przy uniwersytecie, jako integralna jego część, założony będzie instytut pedagogiczny. Jego tworzenie ma się rozpocząć jednocześnie z otwarciem pierwszego roku akademickiego, a działalność — w możliwie najbliższym czasie.

Dążąc do objęcia wszystkich dziedzin nauki, uniwersytet w najbliższej przyszłości będzie stopniowo otwierał inne wydziały i zakłady specjalne.

Pierwsze gremium profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych oraz docentów, skompletuje specjalna komisja, utworzona przez krakowską Akademię umiędziedzenia i uniwersytet Jagielloński.

W poczet studentów uniwersytetu mogą być przyjęte osoby, które ukończyły ze świadectwem dojrzałości 8-klasową szkołę średnią ogólno-kształcącą, męską lub żeńską, filologiczną lub realną, i czynią nadto zadość warunkom, wymienionym szczegółowo w „Przepisach dla studentów uniwersytetu lubelskiego“.

Zajęcia w uniwersytecie rozpoczną się w pierwszych dniach listopada.

Nowa placówka, powstała z gorącego umiłowania ojczyzny i szczerzej chęci służenia ideałom narodowym, spotka się, jesteśmy pewni, z żywą sympatią i serdecznym poparciem całego narodu naszego.

Organizatorzy Uniwersytetu przybyli do Lublina.

W Lublinie przebywają obecnie pp. rektor, prałat domowy Jego Świątobliwości Ojca św., ks. Idzi Radziszewski, prof. Jerzy Fiedorowicz i Franciszek Skąpski, wszyscy znani już naszemu miastu, jako organizatorowie przyszłego Uniwersytetu. W sprawie uzyskania od c. i k. Zarządu okupacyjnego odpowiednich gmachów na ten cel, będą oni dziś na audjencji u gen. gubernatora Lipińskiego.

Ze sceny i estrady.

Teatr Wielki.

Dziś wesółą komedią Stanisława Dobrzańskiego „Żołnierz królowej Madagaskaru“ w głównych rolach z pp. Kłofską, Dąbrowską, Arciszewską, Wacławską, Leszko, oraz pp. Dąbrowskim, Konarskim, Ludkiewiczem, Szafrąnskim, Biernackim i innymi; zakończy przedstawienie operetę w 1-ym akcie „Początek w lesie“.

Sobota zapowiada popołudniu lekką operetę „Niniche“, wieczorem wznowienie cieszącej się niezwykle powodzeniem sztuki Gabrieli Zapolskiej „Tamten“ (Tajemnice cytadeli Warszawskiej); utwór ten był bardzo udanie wystawiany na scenie lubelskiej; obecnie ukazuje się w nowej obsadzie, z udziałem w głównych rolach pp. Dąbrowskiej, Zielińskiej, Kłofskiej, Arciszewskiej, Winiarskiej, Złoczewskiej, Wacławskiej, Leszko, oraz pp. Halickiego (pułkownik Kornitów), Dąbrowskiego, Konarskiego, Szafrąńskiego, ankowski, po zatem przyjmuje udział cały personel teatralny.

Niedziela zapowiada popołudniu poenach zniożonych wesółą komedię „Człowiek o stu głowach“ oraz piękny obra-

zek dramatyczny z minionej przeszłości „Jak liście z drzew stracone“, wieczorem premjera „Gorąca krew“, komedia oryginalna Mieczysława Fijałkowskiego; nowej siły komedjopisarskiej; krytyka warszawska jednogłośnie wyraziła dlań swe uznanie, zaznaczając w autorze następcę Baluckiego i Przybylskiego; sztuka niezwykle pogodna i pełna humoru; próby sceniczne odbywają się pod kierunkiem dyr. Halickiego.

Sprzedaż biletów na powyższe przedstawienie rozpoczyna się z dniem dzisiejszym.

Z całej Polski.

Nowy zamach aneksjonistów. Z Warszawy dochodzą do nas tajemnicze, a sensacyjne pogłoski o nowych zakusach aneksjonistów pruskich. Oto słychać, że wypracowano projekt kanału, łączącego jeziora mazurskie via kanał Augustowski, Niemni, Płycz, Prypeć z Dnieprem, a tem samem Prusy, wprost z obszarem Litwy, Ukrainy i morza Czarnego. A już wprost nie do wiary jest wiadomość, że kanał ten na znacznej przestrzeni ma być już wykopany. Byłoby to zupełnym wykluczeniem Polski z obrotu handlowego niemiecko-rosyjskiego i niemiecko-azjatyckiego. Wolny port w Gdańsku, neutralność dolnego biegu Wisły nie miałaby wtedy dla Polski żadnego znaczenia, gdyż wielki handel niemiecki sprowadzałby zboże kanałem owym wprost z Rosji, a producent polski, o ileby chciał je sprzedać, musiałby zgodzić się na podyktowaną mu cenę bez widoków konkurencji. Wykonanie planu niemieckiego byłoby stłumieniem w zarodku wszelkiego ruchu handlowego, a więc i nadziei wzmoczenia się bogactwa narodowego polskiego na nieograniczenie wielki okres czasu.

Monsiognora ks. Achilles Ratti w Krakowie. Z Krakowa donoszą pod datą 12.9.

ks. biskupa Sapiehy i swego sekretarza ks. Peregrinetti'ego zwiedzał katedrę wawelską, groby królewskie i zamek.

Wieczorem ks. biskup Sapieha wydał raut na cześć dostojnego gościa.

Ruskie manifestacje w Galicji. Ze Lwowa donoszą: Ukraiński komitet narodowy na posiedzeniu w dn. 7-go b. m. uchwalił wezwać naród ukraiński w Galicji do uroczystej manifestacji przeciw przyłączeniu wschodniej Galicji do Państwa polskiego. W ciągu tygodnia od 13 go do 20-go b. m. odbywać się mają wiece ukraińskie we wszystkich miastach powiatowych Galicji wschodniej, a rezolucje na nich uchwalone, mają być telegraficznie przesłane do prezydium ministrów i do kancelarji gabinetowej w Wiedniu.

Wykrycie składu sukna za pół miliona koron. Ze Lwowa donoszą: Krajowy urząd gospodarczy przeprowadził kontrolę u kupca Barucha Sierna, w pasażu Feller. Znalezione magazyn płótna, sukna i worków, natomiast nie znaleziono żadnych ksiąg handlowych. Kupiec nie umiał wytłumaczyć, w jaki sposób na tył tak znaczną ilość towaru bez faktur i rachunku. Ponieważ podejrzenie istnieje, że uprawia on paskarstwo na wielką skalę, przeto sklep opieczęto, a towary wartości pół miliona koron, zakwestjonowano.

Ze świata.

Prześladowanie religji w Rosji. Przez Kopenhagę donoszą z Rosji: Wskutek rozporządzenia komisariatu oświaty, w Rosji powyrzucano ze wszystkich szkół krzyż, ikony i obrazy świętych. Rozgoryczenie ludu wierzącego nie ma granic. Aresztowanie duchowieństwa prawosławnego i katolickiego trwa w dalszym ciągu. Kościoły, kaplice i sobory są wciąż przepełnione wiernym ludem, uginającym się pod ciężarem rządów bolszewickich i nie widzącym końca męki i cierpienia.

Przebieg unikających służby wojskowej. Według dzienników nowojorskich, we środę, dnia 4 b. m., urządziły władze wojskowe w Nowym Jorku wielką obławę na unikających służby wojskowej, ogłosiwszy poprzednio, że wszyscy podlegający tej służbie muszą mieć przy sobie karty legitymacyjne. Do północy zatrzymano na ulicach miasta 30,000 osób. Wczesnym rankiem 300 żołnierzy obsadziło stacje kolei podziemnej i zatrzymując wszystkich, aresztowało wiele osób nie posiadających kart legitymacyjnych. Popołudniu odbyła się obława w kinematografach i innych lokalach publicznych. Polowania na unikających służby wojskowej trwają w dalszym ciągu.

Szybkie leczenie gorączki hiszpańskiej. Dr. Marcovici, naczelny lekarz oficerskiego Domu zdrowia w Bartafuerdo na Węgrzech, zamieścił w „Wiener Klinische Wochenschrift“ artykuł, podający sposób na uleczenie hiszpańskiej influenzy w 24 ch godzinach. Należy mianowicie pacjentowi zaraz w pierwszej chwili podać większą dawkę kalomela (0.5 do 0.6 grama) a w cztery i ośm godzin później po półgramowym proszku aspiryny, w połączeniu z decygramem kofeiny. Wobec rozpowszechnienia i dokuczliwości tej choroby, odkrycie tak prostej kuracji jest bardzo cenne, o ile jest ona naprawdę skuteczną.

Sprawozdanie

ruchu chorych zakaźnych, meldowanych w Wydziale Sanitarnym przy Magistracie miasta Lublina w sierpniu 1918 r.

Rodzaj choroby	Pozostało z dnia 31.7	Przybyło	Wyzdrowiało	Zmarło	Pozostało na dzień 1.9
Tyfus brzuszny	4	10	7	—	7
Tyfus plamisty	11	16	18	1	8
Tyfus powrotny	1	—	1	—	—
Dyzenterja	1	8	5	1	3
Szkarlatyna	6	9	7	—	8
Odra	46	36	—	—	82
Dyfteryt	—	1	—	—	1
Razem	69	80	38	2	109

Chorzy na tyfus plamisty zostali przewiezieni na kurację do szpitala Ś. go Jana Bożego (Bonifaterskiego) z domów następujących: Zamojska 19, 426, 1 (trzech chorych), Lubartowska 14, Jezuitcka 14, Łęczyńska 15-6, Bychawska 3, Żelazna 4, Kowalska 5 (3 chorych), Wieniawa 59, Lubomelszczyzna 68 i Radziwiłłowska 9.

Dr. Garbaczewski.